

NAZIV KAZALNIKA: ZDRAVA LETA ŽIVLJENJA	ENOTA MERE: leta
DEFINICIJA KAZALNIKA	<p>Kratka definicija kazalnika: Evropski strukturni kazalnik Zdrava leta življenja (angleško »Healthy Life Years« - HLY) temelji na omejitvah posameznika pri običajnih aktivnostih, in torej predstavlja pričakovano trajanje življenja brez oviranosti (oziroma Pričakovana dolžina življenja brez invalidnosti "Disability-free life expectancy" - DFLE). Kazalnik Zdrava leta življenja ob rojstvu meri število let, za katera lahko oseba ob rojstvu pričakuje preživetje brez oviranosti pri običajnih aktivnostih.</p> <p>Metodološke obrazložitve: HLY je kazalnik pričakovanega zdravja, ki kombinira informacije o umrljivosti in obolevnosti. Zahtevani podatki za izračun kazalnika so starostno-specifični deleži populacije v zdravem stanju in v stanju oviranosti pri običajnih aktivnostih ter starostno-specifični podatki o umrljivosti. Zdravo stanje osebe je definirano kot odsotnost oviranosti pri vsakodnevnih opravilih. Kazalnik izračunavamo ločeno za ženske in za moške.</p> <p>Pričakovano trajanje zdravja se najpogosteje izračunava s pomočjo Sullivanove metode. Sullivanova metoda izračunavanja pričakovanega trajanja zdravja odraža trenutno zdravstveno stanje dejanske populacije, prilagojeno glede na stopnje umrljivosti, neodvisno od starostne strukture populacije. Pričakovano trajanje zdravja, izračunano s pomočjo Sullivanove metode, predstavlja število preostalih let ob določeni starosti, katera lahko posameznik pričakuje, da bo preživel v zdravju.</p> <p>Za izračun pričakovanega trajanja zdravja po Sullivanovi metodi potrebujemo naslednje podatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> · starostno-specifične prevalenčne stopnje populacije v različnih obdobjih zdravja (v dobrih in slabih obdobjih zdravja) in · starostno-specifične stopnje umrljivosti. <p>Utemeljitev: Kazalnik Zdrava leta življenja je v kombinaciji s kazalnikom Pričakovanega trajanja življenja merilo funkcionalnega zdravstvenega stanja populacije. Daljšanje življenjske dobe ni sorazmerno z izboljševanjem zdravstvenega stanja populacije, saj postajajo kronične bolezni, slabotnost in invalidnost vse bolj razširjene zdravstvene tegobe starejših starostnih skupin. Če se leta zdravega življenja povečujejo hitreje, kot je rast pričakovanje življenjske dobe populacije, potem to nakazuje, da ljudje živijo dlje in s tem tudi večji del svojega življenja preživijo brez omejitev oziroma invalidnosti.</p> <p>Kazalnik je del osnovnega nabora evropskih strukturnih kazalnikov, pomen pa poudarja tudi Lizbonska strategija. Kazalnik se uporablja za:</p> <ul style="list-style-type: none"> · spremljanje zdravja kot dejavnika produktivnosti oz. gospodarskega dejavnika, · upoštevanje kakovosti življenja, · merjenje zaposljivosti starejših delavcev, · spremljanje napredka pri dostopnosti, kakovosti in vzdržnosti zdravstvenega varstva.
DIMENZIJE IN PODKATEGORIJE	<p>Podatki omogočajo prikaz distribucij po: koledarskem letu, regijah, spolu, starostnih skupinah (ob rojstvu, pri 50 letih, pri 65 letih).</p>

<p>VIRI PODATKOV ZA SLOVENIJO</p>	<p>Vir podatkov: EU-SILC, Statistični urad Republike Slovenije, preračun Nacionalni inštitut za javno zdravje. Časovna serija: Podatki za Slovenijo so razpoložljivi od leta 2005 dalje, preračuni so narejeni od leta 2020 dalje. Frekvenca objavljanja: letno</p>
<p>VIRI MEDNARODNIH PODATKOV</p>	<p>Vir podatkov: EUROSTAT Časovna serija: Podatki za EU-27 so razpoložljivi od leta 2005 dalje. Frekvenca objavljanja: letno</p>
<p>REFERENCE (Literatura in viri)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Healthy Life Years (from 2004 onwards), Reference Metadata in Euro SDMX Metadata Structure (ESMS), Compiling agency: Eurostat, the statistical office of the European Union: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_SDDS/EN/hlth_hlye_esms.htm • DATA: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database • For HLY as a structural indicator data are available from the Eurostat database, Structural indicators on health; http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=hlth_hlye&lang=en • For HLY as a Sustainable indicator data; http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/sdi/indicators/theme5 • At DG Health & consumers most recent data; http://ec.europa.eu/health/indicators/healthy_life_years/hly_en.htm#fragment2 • Eurostat: Structural indicators on health. Reference Metadata in Euro SDMX Metadata Structure (ESMS); http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_SDDS/EN/hlth_hlye_esms.htm • Joint Action EHLEIS; http://www.eurohex.eu/ • EHEMU: Health Expectancy Calculation by the Sullivan Method:A Practical Guide; http://www.eurohex.eu/pdf/Sullivan_guide_final_jun2007.pdf • DG Sanco: Healthy Life Years; http://ec.europa.eu/health/indicators/healthy_life_years/index_en.htm • More information about HLY is also accessible at: <ul style="list-style-type: none"> Eurostat Statistics Explained; http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Healthy_life_years_statistics The general public website on HLY; http://www.healthy-life-years.eu/ HLY at Wikipedia; http://en.wikipedia.org/wiki/Healthy_Life_Years EU Task Force on Health Expectancy; http://www.tf-he.eu/ • Eurostat metadata on EU-SILC; http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_SDDS/en/hlth_status_silc_esms.htm